

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO

NA ROKY 2022 - 2028

Vypracovaný v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. v znení n.p.

(309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.)

(2021)

Obsah dokumentu PR:

PR obce sa skladá z úvodu a 5 častí:

- analytickej,
- strategickej,
- programovej,
- realizačnej,
- finančnej.

Osnova PR

Úvod.....	3
Časť A - Analytická časť.....	8
Časť B - Strategická časť	41
Časť C - Programová časť	47
Časť D - Realizačná časť	50
Časť E - Finančná časť	53
Časť E.I Indikatívny finančný plán PR.....	53
Časť E.II Finančný plán podľa programových cieľov a čas. horizontu uskutočnenia	53
Záver.....	59
Povinné prílohy PR.....	60

Úvod:

Tento dokument je vypracovaný s cieľom dodržania jednotnej štruktúry pre vypracovanie Programu rozvoja obce v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja formou metodiky pre prípravu a realizáciu programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len „PR“), v znení zákonov č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.

PR obce je základným dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PR je spracovaný na obdobie 7 rokov, (2022 – 2028), a je výsledkom strategického plánovania.

Dokument Programového rozvoja obce Lazisko je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. V rozhodujúcej miere odzrkadľuje záujmy občanov, vytvára priestor pre riešenie ekonomických, sociálnych, kultúrnych a environmentálnych problémov obce v súlade s ďalšími koncepciami Vyššieho územného celku - Žilinského samosprávneho kraja. PR je otvoreným dokumentom zabezpečujúcim kontinuitu rozvoja obce, ktorý sa podľa vopred stanovených pravidiel môže upravovať, dopĺňať a aktualizovať.

Vypracovaný dokument rešpektuje zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie. Predstavuje záväzný referenčný dokument, pomocou ktorého sa môže obec uchádzať o finančné prostriedky z európskych a národných verejných fondov podporujúcich komplexný rozvoj založený na princípe trvalej udržateľnosti. PR zároveň umožňuje obci koncepčné a plánovité riadenie, spolufinancovanie rozvojových projektov i vlastných investičných aktivít, prípadne aktivít financovaných zo zdrojov súkromných investorov.

Program rozvoja sa chápe ako živý dokument reagujúci na potrebné zmeny zapríčinené vnútornými alebo vonkajšími faktormi, a preto sa predpokladajú aj jeho tvorivé dodatky, inovácie a aktualizácie. Zároveň je však potrebné, aby obec účelovo nezľavovala z rozvojových princípov a hodnôt a udržala si napĺňanie svojej vízie a stanovených strategických cieľov v čo najširšom meradle.

Základné princípy tvorby PR:

- je založený na kvalitných a overených dátach,
- je výsledkom analýz v troch hlavných oblastiach,
- je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov obce Lazisko.

Postup tvorby PR:

- vedenie obce iniciovalo spracovanie PR a zostavenie riadiaceho tímu,
- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR,
(viď. Formulár č. Ú1, Formulár č. Ú2, Formulár č. Ú3, Formulár č. Ú5)
- po prerokovaní v komisiách bol PR schválený obecným zastupiteľstvom,
- o spracovávaní a spracovaní PR bola verejnosť informovaná formou vyvesenia oznamu na úradnej tabuli a internetovej stránke obce,
- samospráva získala na spracovanie PR partnerstvo so súkromným sektorom,
(viď. Formulár č. Ú4)
- zhotoviteľom konceptu dokumentu a jeho schválenej podoby je spoločnosť BROS Computing, s.r.o.,
- samospráva ďalej pripraví podklady a zabezpečí spracovanie ex-post hodnotenia predošlého PHSR vrátane hodnotenia finančných aspektov.

Hlavička dokumentu PR:

Názov:	PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028
Územné vymedzenie :	Obec Lazisko
Územný plán obce/VÚC schválený:	áno
Dátum schválenia PR:	Aktualizovaný 21.05.2022
Dátum platnosti:	Od 22.05.2022 do 31.12.2028
Verzia ¹	2.0
Publikovaný verejne:	Áno

Formulár č. Ú1

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

Zámer spracovania PR:

Názov dokumentu	- Program rozvoja obce Lazisko na roky 2022 - 2028,
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, poslancami obecného zastupiteľstva, členmi komisií, - s pomocou spoločnosti BROS Computing, s.r.o., - zhotoviteľom konceptu dokumentu aktualizovaného PR,
Riadenie procesu spracovania	- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR - zoznam subjektov, zapojených do spracovania (členovia pracovných skupín), - zapojenie verejnosti a komunikácia bola realizovaná formou vyvesenia oznamu a dotazníka na úradnej tabuli a internetovej stránke obce,
Obdobie spracovania	- roky 2022 - 2028 - harmonogram spracovania: do - verzia dokumentu PR č.1.0 do 11/2021 - verzia dokumentu PR č.2.0
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné aktualizovanie (zhotovenie) konceptu dokumentu spoločnosťou BROS Computing, s.r.o. : 150,- EUR (10 osobohodín) - náklady na získanie informačných podkladov - štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky:,- EUR - náklady na stretnutia pracovných skupín a verejnosti:,- EUR

Formulár č. Ú2

Proces prípravy a tvorby aktualizovaného PR:

Obec Lazisko v roku 2021 spracovala aktualizáciu pôvodného Programu Hospodárskeho a Sociálneho Rozvoja obce na roky 2022 - 2028. Potreba aktualizácie dokumentu je daná nielen končiacim sa časovým úsekom, na ktorý bol pripravený, ale aj končiacim sa programovacím obdobím. Aktualizácia tohto základného dokumentu obce sa týka:

1. Zosúladenia súčasnej legislatívy a z nej vyplývajúcich požiadaviek na tento dokument.
2. Spracovania nových štatistických a faktografických údajov, hospodárskych výsledkov a analýz.
3. Monitorovania dosiahnutia cieľov a plnenia opatrení daných v pôvodnom dokumente.
4. Doplnenia nových zámerov, úloh a aktivít, podľa aktuálnej požiadavky orgánov samosprávy, dotknutých subjektov, občanov a podnikateľských subjektov.
5. Nastavenia financovania nových úloh a určenia zdrojov stanovených na základe analýzy možností európskych, štátnych i obecných finančných nástrojov.

Procesu tvorby a aktualizácie PR obce sa zúčastnili odborní pracovníci obce, volení zástupcovia samosprávy a externí konzultanti.

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO
NA ROKY 2022 - 2028

Harmonogram spracovania PR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Formulár č. Ú3

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PR obce Lazisko
Obdobie platnosti	- 7 rokov (roky 2022 - 2028)
Predmet dohody	- ciele spolupráce partnerov
Účastníci dohody	- zoznam dohodnutých strán - hlavných aktérov
Riadenie procesu	- spôsob riadenia procesu spracovania a realizácie PR (riadiaci tím, pracovné skupiny, úlohy jednotlivých aktérov a ich komunikácia): - zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (budúci členovia pracovných skupín) a realizácie PR (garanti jednotlivých opatrení, stále pracovné skupiny a pod.): - spôsob zapojenia verejnosti a komunikácie s verejnosťou (informovanie, dotazníky/ankety, stretnutia s občanmi).
Financovanie	- zoznam spoločných projektov, - zoznam podporovaných aktivít.

Formulár č. Ú4

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR(NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Program rozvoja bývania			
Koncepcia rozvoja ...			
Stratégia rozvoja			
a pod.			

Formulár č. Ú5

Časť A - Analytická časť

Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

A-1 Analýza vnútorného prostredia

A-1-1 – Základná charakteristika obce Lazisko

Kód obce	510581
Názov okresu	Liptovský Mikuláš
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	032 11
Telefónne smerové číslo	+421 44
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1396
Nadmorská výška obce (m n.m.)	660
Celková výmera územia obce [km ²]	23,99
Hustota obyvateľstva na km ²	15,42

Zdroj: ŠÚ SR

Pohľad na obec Lazisko

A-1-2 – Kultúrno-historická charakteristika

A-1-2-1 Stručná história obce

Územie, na ktorom vzniklo Lazisko patrilo do konca 13. storočia zemanom z Okoličného ako súčasť ich dediny Črtnô. Jeho južný okraj využívali poddaní z Črtného ako kopanice (lasy). Osada, ktorú tu postavili, dostala názov Lazište. Najstaršia správa o nej je z roku 1396, hoci jej vznik sa kladie do skoršieho obdobia. V písomných prameňoch sa uvádza ako Lasische (1396), Lazistye (1773), Lazysste (1808) a od roku 1920 ako Lazisko.

Z historického hľadiska sa väčšina obyvateľstva obce zaoberala poľnohospodárstvom i keď v katastri obce možno nájsť aj stopy po ťažbe antimónu. V roku 1828 mala obec 198 obyvateľov. Najstaršou stavbou v obci je zvonica.

A-1-2-2 Symbol obce (erb)

Pri tvorbe erbu obce Lazisko nebolo možné vychádzať z historickej obecnej pečate. V dostupných prameňoch na Slovensku, ani v zahraničí sa nepodarilo nájsť pečať s originálnym znamením. V Altenburgerovej zbierke pečatí v Uhorskom krajinskom archíve v Budapešti, v Štátnom archíve v Bytči, ani v Archíve Slovenského ústavu geodézie a kartografie v Bratislave sa takáto pečať nenachádza.

Keďže obec Lazisko je pomerne mladá obec, nemožno vylúčiť, že v minulosti azda ani nemala pečatidlo s vlastným znamením. Vzhľadom na tieto skutočnosti a nedochovanie druhotných správ, poukazujúcich na existenciu staršieho pečatidla s pečatným obrazom bolo potrebné pristúpiť k tvorbe úplne nového erbu.

Komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky po viacerých návrhoch schválila erb s nasledujúcim vzhľadom:

V modrom poli štítu zelený vrch, v dolnej časti strieborná (biela) kosa a sekera so zlatými (žltými) násadami.

A-1-2-3 Kultúrno-historické pamiatky a prírodné zaujímavosti

Drevený artikulárny evanjelický kostol (Svätý Kríž – Lazisko), ktorý patrí k najväčším dreveným stavbám v Strednej Európe.

Kostol bol pôvodne postavený v Paludzi. V súvislosti s výstavbou vodného diela Liptovská Mara bol rozobratý a zreštaurovaný a v pôvodnej podobe znovu postavený v katastri obce Svätý Kríž, na území starého paludzského chotára, čím bola zachovaná autenticita pôvodného krajinného prostredia tejto vzácnjej kultúrnej pamiatky. Presťahovanie začalo v roku 1974 a slávnostná posviacka zrekonštruovaného kostola bola 22.8.1982.

Kostol je posledným, nepochybne najvýznamnejším umeleckým prejavom slov. drevenej cirkevnej architektúry. Artikulárne kostoly tvoria na Slovensku samostatnú významnú skupinu. Líšia sa od katolíckych i pravoslávnych drevených kostolov. Kostol je osobitnou modifikáciou tej vetvy protestantskej architektúry, ktorá sa začala rozvíjať v pruskom Sliezku.

Protestantizmus dosahuje vrchol v r. 1610. V 2. polovici 17. storočia v Rakúsko-Uhorsku zosilnel absolutistický režim, čo malo za následok potláčanie evanjelického protestantizmu. Proti tomuto útlaku sa v roku 1678 rozpútalo kurucké povstanie pod vedením kežmarského veľmoža Thökölyho, (*Thököly Imre* - * 25. september 1657, Kežmarok – † 13. september 1705, Izmir, od roku 1906 pochovaný v Kežmarku).

Jeho úspechy, ako aj strach pred Turkami donútili panovníka Leopolda I. k ústupkom. V roku 1681 zvolal do Šopronu snem, ktorý vyniesol aj 25.-26. zákonný článok - artikulu, ktorý povoľuje výstavbu protestantských cirkevných objektov v niektorých stoliciach Uhorska.

Od tejto artikuly je odvodený aj názov kostolov. Artikulárne kostoly museli stáť na okraji obci, mimo mestských hraníc. Na ich stavbu sa nesmel použiť kameň ani železo. Stavať sa mohli jedine z dreva. Tieto kostoly nesmeli mať veže, zvony a vchody museli byť odvrátené od obce.

Drevený artikulárny evanjelický kostol.

A-1-2-4 Kultúra a spoločenský život

Kultúrno-spoločenský život v obci sa realizuje prostredníctvom kultúrnej a vzdelávacej komisie zriadenej pri obecnom úrade Lazisko. V obci sa organizujú rôzne spoločenské podujatia, svadby, oslavy, dni obce a iné kultúrno -spoločenské podujatia.

Obec v spolupráci s miestnymi organizáciami (TJ, hasiči, farnosť, a pod.) organizuje pre svojich občanov rôzne kultúrno-spoločenské a športové podujatia: Uvítanie detí do života, Október mesiac úcty k starším – stretnutie pre dôchodcov, Sviatok sv. Mikuláša, vianočné a novoročné zvyky, Fašiangové slávnosti, futbalové turnaje a mnohé ďalšie.

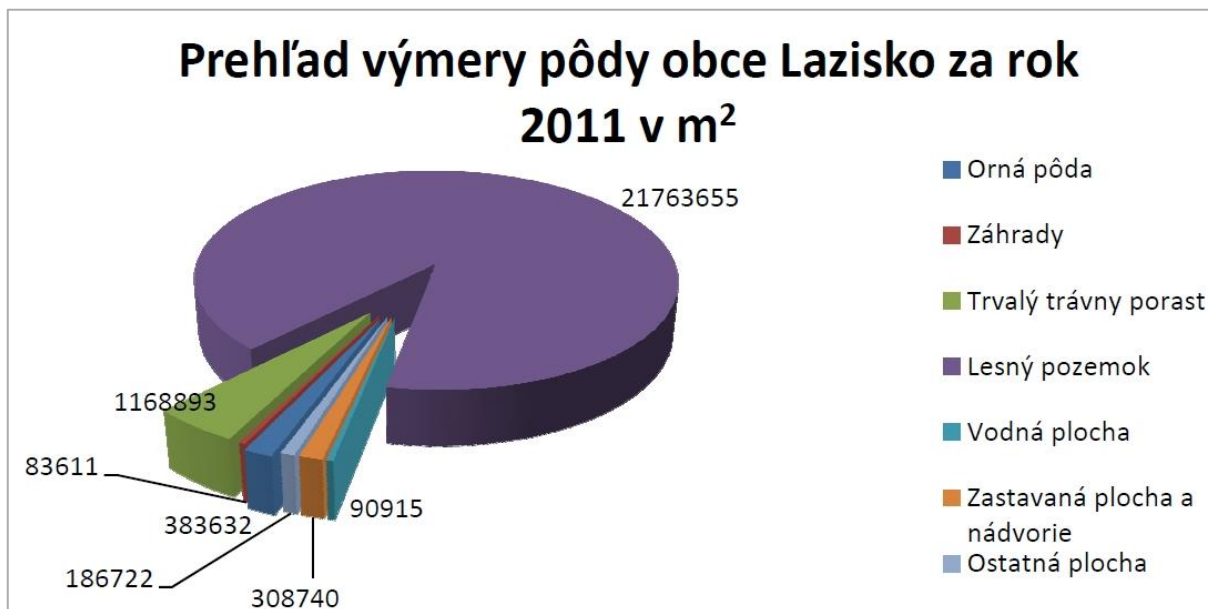
A-1-3-3 – Charakteristika prírodných podmienok

A-1-3-1 – Geografické východiská

Územie obce Lazisko patrí do obvodu okresu Liptovský Mikuláš, od ktorého je vzdialené 12 km. Leží v južnej časti Liptovskej kotliny na úpätí Národného parku Nízke Tatry vo výške okolo 660 m. n. m. Je vstupnou bránou do krásnej Mošnickej doliny a Križskej doliny. Ide o obec podhorského až horského charakteru. Rozloha katastra obce Lazisko je 2398 61 68 m²

- z toho:

163 61 36 m² – poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávnaté porasty),
2235 00 32 m² – nepoľnohospodárska pôda (lesné pozemky, vodné plochy, zastavané plochy a nádvoria a ostatné plochy).

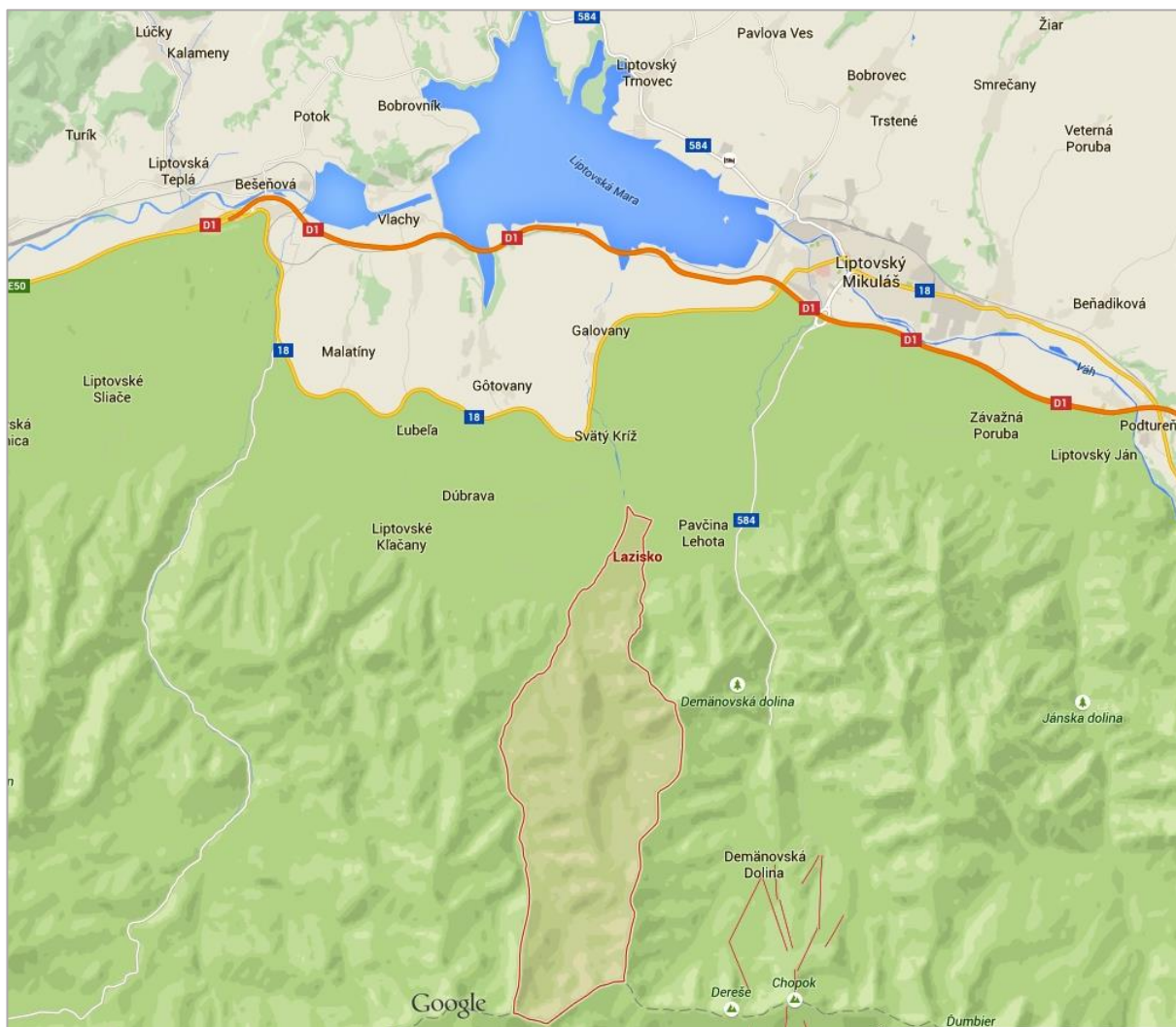
Zdroj: ŠÚ SR 2013

Kataster obce sa nachádza v širšom ponímaní na juhozápadnej časti Liptovského Mikuláša a južne od vodného diela Liptovská Mara. Bezprostredne sa dotýka katastrálneho územia Gôtovian, Dúbravy, Paučinej Lehoty, Svätého Kríža a Beníc. Prírodné podmienky už v minulosti predurčili a ovplyvnili základný spôsob života ľudí tohto územia. Okrem poľnohospodárstva a pastierstva sa obyvatelia venovali tradičnej remeselnej výrobe súvisiacej s drevom. Tunajšie obyvateľstvo bolo známe výrobou dreveného riadu používaného na salašoch a tkaním kobercov.

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

Obec Lazisko na mape

Zdroj: Google maps

Od centier ekonomického rozvoja regionálneho charakteru je obec vzdialená:

- 12 km od Liptovského Mikuláša
- 87 km od krajského mesta Žiliny,
- 289 km od hlavného mesta Bratislavy cez Žilinu.

Susediace obce: Gôtovany, Ľubeľa, Dúbrava, Svätý Kríž, Pavčina Lehota, Galovany.

A-1-3-2 – Geomorfológia

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska zaraďujeme dotknuté územie nasledovne (Atlas krajiny SR 2002):

Sústava: Alpsko-himalájska,
podsústava: Karpaty,
provincia: Západné Karpaty,
subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty,
oblasť: Fatransko-tatranská oblasť,
celok: Podtatranská kotlina,
podcelok: Liptovská kotlina,

celok: Nízke Tatry,
podcelok: Ďumbierske Tatry,
časť: Demänovské vrchy.

Väčšia časť územia obce prináleží do celku Nízke Tatry, podcelku Ďumbierske Tatry, severná menšia časť územia obce prináleží do celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina. Súčasná sídelná časť obce zasahuje do Liptovskej kotliny s popriekovou výplňou tvorenou paleogénom, zo západnej a východnej časti je ohraničené vystupujúcimi hrebeňmi Ďumbierskych Tatier.

Na severnej strane v katastrálnom území obce sa nachádzajú druhohorné usadené horniny, ako sú vápence, dolomity a slieňovce. V Krížskej doline sa hojne vyskytujú rudné bloky antimonitu. Liptovskú kotlinu vyplňajú mohutné flyšové, pieskovcovo-ílové súvrstvia treťohorného veku. Nízke Tatry ako geomorfologický jednotný z celku z hľadiska geologickej stavby patria k dvom odlišným pásmam centrálnych Západných Karpát. Západná Ďumbierska časť patrí k pásmu jadrových pohorí. V Ďumbierskej časti kryštálické jadro pozostáva z najodolnejších prvohorných vyvretých a premenených hornín, ktorými sú rozličné typy granitov, granidioritov, ruly, svory, fylity a amfibolity.

Uvedené typy hornín budujú predovšetkým hrebeňovú a južnú časť pohoria.

Inžiniersko-geologické pomery

Podľa inžiniersko-geologického členenia patrí územie obce do rajónov predkvartérnych hornín:

- Flyšoidných hornín Sf,
- Vápencovo-dolomitických hornín Sv,
- Pieskovcovo-zlepencových hornín Sz,
- Magmatických intruzívnych hornín Ih

Geomorfologické procesy

V dotknutom území sa nestabilné javy vyskytujú lokálne len ako mikrozosuvy a mezozosuvy. So stúpajúcou nadmorskou výškou, absenciou vegetačného pokryvu, zvyšovaním sklonu reliéfu postupne narastá pravdepodobnosť tvorby nielen mikro, ale aj mezozosuvov.

A-1-3-3 – Klimatické pomery

Za klimatické pomery považujeme dlhotrvajúci stav ovzdušia, čiže priemerný stav svetla, teploty, tlaku vzduchu, vetra a zrážok na určitom mieste.

Teplotné pomery

Prevažná časť obce leží v mierne chladnej klimatickej oblasti, avšak vplyvom v blízkosti existujúcej veľkej vodnej nádrže Liptovská Mara, tu teploty vykazujú menšie kolísanie na rozdiel od horských obcí s väčšími výškovými rozdielmi.

Klimatická oblasť je vo všeobecnosti charakterizovaná ako oblasť s priemerne menej ako 50 letnými dňami za rok. Letný deň je charakterizovaný ako deň s maximom teploty vzduchu prekračujúcim 25 °C. Júlový priemer teploty vzduchu v mierne chladnej klimatickej oblasti by mal byť v priemere menší ako 16 °C, priemerná júlová teplota v obci dosahuje túto hraničnú hodnotu. Chladná oblasť je vo všeobecnosti charakterizovaná ako veľmi vlhká s priemernými ročnými teplotami vzduchu nedosahujúcimi 16 °C.

Priemerné ročné teploty vzduchu sa v obci pohybujú v rozsahu 5–7 °C. Avšak je potrebné podotknúť, že hodnota priemerných ročných teplôt vzduchu v posledných desaťročiach a najmä v posledných 10 rokoch stúpa. Priemerná teplota vzduchu v januári je -5,3° C. Priemerná teplota vzduchu v júli je 16,0° C.

V letnom období sa v oblasti obce Lazisko vyskytuje v priemere 32 letných dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu vystupuje na 25° C a viac.

V zimnom polroku sa v tejto oblasti vyskytuje v priemere 40 ľadových dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu klesá pod 0° C a 160 mrazových dní, v ktorých minimálna teplota vzduchu klesá pod 0° C.

Insolačné pomery

Priemerné sumy globálneho žiarenia za rok sú 1100 - 1150 kWh m⁻², počas teplého polroka je to 780 - 820 kWh.m⁻². S nadmorskou výškou všeobecne rastie hodnota oblačnosti, čo zároveň vplýva i na dĺžku trvania slnečného svitu, ktorá je výrazne závislá na expozícii a sklonitosti reliéfu. V posudzovanom území je oblačnosť priemerne 70 - 75 % - najmenšia je koncom leta (pod 60 %) a najväčšia koncom jesene a v zime (nad 75 %). Slnko tu svieti priemerne 1450 - 1500 hodín za rok (z toho cca 1050 hodín počas vegetačného obdobia). Priemerný počet jasných dní je v posudzovanom území 30 - 40 ročne, zamračených je 140 - 150 ročne .

Počas chladných nocí dochádza aj k tvorbe teplotných inverzií. Prízemné inverzie trvajú prevažne od večernej po skorú dopoludňajšiu dobu a vyskytujú sa v údolných polohách.

Vlhkostné a zrážkové pomery

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu v území je 76-78 %, pričom najväčšia je v zime (80-85 %), najmenšia v lete a na jar (70 - 75 %), závisí však od nadmorskej výšky (hodnota vlhkosti s nadmorskou výškou rastie a naopak, tlak vzduchu s výškou klesá – priemerný tlak vzduchu je 7,5-7,7 hPa).

Priemerný ročný úhrn zrážok sa v posudzovanom území pohybuje od cca 750 do 850 mm. Najviac zrážok spadne v mesiacoch máj - jún, najmenej v mesiacoch január - február.

Snehová pokrývka leží v území priemerne 100 - 120 dní do roka. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky je 40-80 cm.

Priemerná hĺbka premrzania pôdy je 1,35m.

Veterné pomery

Územie je súčasťou širšej oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, kde sa niekoľkokrát do roka vystriedajú vzduchové hmoty rôznych vlastností. V širšom území prevláda prúdenie od poludníka (75%) pričom podiel prúdení zo severu a z juhu je vyrovnaný. Pri prúdení v rovnobežkovom smere prevláda prúdenie zo západu.

Priemerná ročná rýchlosť vetra v obci sa pohybuje v rozmedzí 8,3 m/s.

(SHMÚ)

A-1-3-4 – Hydrologické pomery

Podzemné vody

S geologicko-tektonickou stavbou územia a jej štruktúrnym usporiadaním úzko súvisia hydrogeologické pomery. Tie majú rozhodujúci vplyv na existenciu podzemných vôd.

Skúmané územie patrí do hlavného hydrogeologického regiónu – paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny s Ďumbierskymi Tatrami a má medzi-zrnový typ priepustnosti, smerom na juh krasový a krasovo-puklinový priepustnosť.

(Atlas krajiny SR 2002)

Priepustnosť fluvialných štrkových sedimentov Váhu v Liptovskej kotline je charakterizovaná koeficientom filtrácie $4,7 \times 10^{-3}$ až $4,4 \times 10^{-4}$ m/s. Priaznivé akumulčné podmienky podzemných vôd vytvárajú sedimenty poriečnych nív prítokov Váhu.

Podzemné vody fluvialných sedimentov majú chemické zloženie Ca-Mg-HCO₃ typu, v glaciálnych sedimentoch Ca-HCO typu.

Pôdy v oblasti opusteného ložiska antimónu (Sb) v katastri susednej obce Dúbrava predstavujú spoločne s ďalšími bodovými zdrojmi kontaminácie (odkaliská, banské strusky, výtoky zo štôlní), vážny problém pre životné prostredie vo vzťahu ku kontaminácií podzemných aj povrchových vôd.

(Jašová, Ženišová et al. 2009)

Povrchové vody

Z hľadiska širších vzťahov patrí skúmané územie do úmoria Čierného mora a povodia horného toku Váhu, kde je odvodňované vodným tokom Paludžanka o dĺžke 18km.

Vodný tok preteká Ďumbierskymi Tatrami, oddeľuje Slatiny na západe a Demänovské vrchy na východe a má prítok z pod Krížskeho sedla - tok Mošnica, z druhej strany iba krátke prítoky. Na opustenom ložisku antimónu Dúbrava kontaminujú banské vody (koncentrácia antimónu v banskej vode prekračuje 300-1500 násobne medznú hodnotu pre pitnú vodu), Paludžanku, ktorej voda je znehodnotená a označená ako voda najhoršej kvality, neupotrebiteľná a predstavujúca významné zdravotné riziko.

K plošnému znečisteniu povrchových tokov prispieva najmä poľnohospodárska výroba, kde zdrojom znečistenia sú hnojivá, močovka a pod.

A-1-3-5 – Pôdne pomery

Pôda sa právom označuje za zrkadlo krajiny. Prvotne reflektuje geologické zloženie a postupne smerom zdola nahor určuje výskyt a akosť jednotlivých prvkov prostredia. Podobne ako to je v prípade geologického podložia aj výskyt pôdných druhov a typov v skúmanej oblasti je veľmi pestrý, vzhľadom na tak malé územie.

Pôdne druhy

Z pôdných druhov sa tu nachádzajú:

- kambizeme pseudoglejové nasýtené,
- pseudogleje modálne a kultizeme,
- lokálne gleje zo zvetralín rôznych hornín,
- rendziny kambizemné

Stredne a menej produktívna orná pôda je vhodná na pestovanie plodín. Na miernejších svahoch sú pôdy hlbšie (do 50cm), na strmších svahoch (20-30cm).

A-1-3-6 – Rastlinstvo a živočíšstvo

Zloženie flóry a fauny riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, na pomerne vysokú výškovú zonálnosť a expozíciu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, je tak súčasná flóra aj fauna výrazne rôznorodá.

Fytogeografické členenie

Územie katastra obce Lazisko môžeme podľa fytogeografického členenia Slovenska (Zdroj: Futák, 1966, 1984) zaradiť do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum), okresu Nízke Tatry, podokresu Liptovská Kotlina.

Potenciálna prirodzená vegetácia na skúmanom území sa mení v nadväznosti na ostatné abiotické zložky charakteristické pre dané miesto.

Rastlinstvo

Špecifické črty rastlinstva Liptova sú dané hlavne geologickým podkladom, klimatickými podmienkami a nadmorskou výškou.

Pestrosť vegetácie skúmaného územia vyjadruje široká škála mapovacích jednotiek spoločenstiev potenciálnej vegetácie. Potenciálna vegetácia je taká prirodzená vegetácia, ktorá by sa za prírodných podmienok danej lokality (biotopu), vyvinula, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal.

(Zdroj: Michalko a kol., 1986)

Podľa potenciálnej vegetácie sa v území vyskytujú:

- zmiešané listnaté a ihličnaté lesy,
- lužné lesy podhorské a horské,
- smrekovec opadavý,
- smrekovo – borovicové lesy,
- jedľovo-smrekové a jedľové lesy,
- bukové lesy v horských polohách,
- subalpínske kosodrevinové spoločenstvá na kyslých substrátoch,
- alpínske trávinné spoločenstvá na silikátoch.

Reálna vegetácia územia je tvorená prirodzenými, polo prirodzenými i antropicky ovplyvnenými lesnými porastmi, veľká časť územia je tvorená sekundárnymi spoločenstvami lúk a polo intenzívne i extenzívne využívaných pasienkov, travinobylinnými spoločenstvami, spoločenstvami skalných biotopov, brehovými porastmi tokov, záhradami, poliami a samotným intravilánom.

Výskyt inváznych druhov

Na území obce bol zistený nežiaduci výskyt inváznych druhov rastlín, (niektoré z nich sa pestujú aj v záhradách): *Heracleum mantegazzianum* (boľševník obrovský), *Solidago canadensis* (zlatobyľ kanadská). K nim na niektorých stanovištiach pristupujú druhy expanzívne, ako *Artemisia vulgaris* (palina pravá), *Tanacetum vulgare* (vratič obyčajný), *Cirsium arvense* (pichliač roľný) a iné.

Živočíšstvo

Súčasný druhový zloženie živočíšstva skúmaného územia vychádza z geografickej polohy a prírodných podmienok, ako aj z jeho vegetačných podmienok.

Živočíšstvo sa tu vyznačuje pestrosťou a rozšírením viacerých zoogeografických prvkov. Zastúpených je viacero druhov živočíšnych spoločenstiev s dominanciou zoocenózy lúk a pasienkov, lužných a ihličnatých lesov. (bore

Na lúkach, lesných porastoch a v konároch stromov v okolí žije veľké množstvo živočíchov. Z bezstavovcov sú to rôzne druhy hmyzu (mravce, čmeliaky, osy, lienky).

Zoocenózy ihličnatých lesov poskytujú ideálne útočisko pre vyššie stavovce ako:

- jeleň hôrny,
- medveď hnedý,
- mačka divá,
- vlk dravý,
- sviňa divá,
- a iné.

Pestrá je skupina vtákov – vrabec poľný, drozd obyčajný, d'ateľ čierny, sýkorka hôrna a sýkorka uhliarka, vodnár potočný, stehlík obyčajný, brehlík lesný, jastrab a myšiak hôrny, sova, lastovička obyčajná, ojedinele aj bocian biely.

A-1-3-7 – Životné prostredie

Chránené lokality

Na území katastra sa vyskytujú viaceré chránené územia resp. lokality prírodného charakteru.

Z veľkoplošných je to najmä Národný park Nízke Tatry (NAPANT). Celková výmera NAPANT 110200 ha (územie je vymedzené legislatívne Nariadením vlády SR č. 119/1978 Zb. v znení zákona NR SR č. 543/2002).

Zdroje znečistenia ovzdušia

Za zdroj znečistenia ovzdušia sa v prípade riešeného územia podľa Národného emisného inventarizačného systému (zahŕňajúceho veľké a stredné zdroje znečistenia) môžu považovať priemyselné centrá: Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok a Ružomberok, kde sú hlavnými zdrojmi znečistenia teplárne, chemický priemysel a výroby celulózy v Ružomberku. Vo vykurovacom období môže prechodne dôjsť k zvýšeniu znečistenia v závislosti od spôsobu kúrenia v neplynofikovaných častiach obce. Znečistenie však značne závisí od rozptylových podmienok a samotných meteorologických predpokladov (slabá veternosť, inverzie, hmly, nízka oblačnosť).

Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd

Opustené ložisko antimónu Dúbrava kontaminujú banské vody (koncentrácia antimónu v banskej vode prekračuje 300-1500 násobne medznú hodnotu pre pitnú vodu), Paludžanku, ktorej voda je znehodnotená a označená ako voda najhoršej kvality, neupotrebiteľná a predstavujúca významné zdravotné riziko.

K plošnému znečisteniu povrchových tokov prispieva najmä poľnohospodárska výroba, kde zdrojom znečistenia sú hnojivá, močovka a pod.

Rizikovým faktorom zostáva aj spôsob likvidácie splaškových vôd (kanalizácia v obci nie je dobudovaná na 100 %) a nesprávna manipulácia s ropnými produktmi a inými rizikovými látkami v poľnohospodárskom družstve, individuálnych garážach a i.

Zaťaženie komunálnym odpadom

Napriek kontinuálne rastúcemu množstvu komunálneho odpadu obec Lazisko nedisponuje vlastným miestom likvidácie komunálneho odpadu. Ten je vyvázaný na skládku mimo katastra obce dodávateľským spôsobom. V zmysle platnej legislatívy zabezpečuje dvakrát ročne vývoz stavebných odpadov a nadrozmerných odpadov z domácností pomocou veľkokapacitných kontajnerov. Týmto poklesol počet čiernych skládok v obci. Obec organizuje separovaný zber odpadu a vybudovala spevnené plochy pre nádoby separovaného zberu.

A-1-4 – Sociálno-ekonomická charakteristika

Ekonomickú oblasť v obci Lazisko determinuje nielen rozpočet obce, rozsah vlastných príjmov, ale aj schopnosť čerpať prostriedky z iných zdrojov – štátnych a európskych. Zahŕňa ekonomickú aktivitu obyvateľstva v produktívnom veku i podnikateľskú činnosť právnických a fyzických osôb na území obce. Ekonomiku obce a jej stav ovplyvňuje úroveň riadenia samosprávnych orgánov, ktoré podporujú podnikanie a zamestnanosť, cestovný ruch a celkový hospodársky rast, i aktuálny model regionálnej politiky vyššieho územného celku. Sociálna charakteristika obce sa odvíja od sociálnej politiky štátu a regiónu, od štruktúry obyvateľstva, demografického vývoja, úrovne zamestnanosti a pracovných príležitostí v obci i v širšom okolí. Od toho závisí aj úroveň sociálnej odkázanosti niektorých skupín obyvateľstva. Sociálnu situáciu v obci koriguje výkon originálnych kompetencií miestnej samosprávy.

A-1-5 – Demografické východiská

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, naopak, vyznačuje sa dynamikou jeho počtu, štruktúry priestorového rozloženia a ďalších znakov. Na regionálnej úrovni vystupujú s dynamikou obyvateľstva otázky, ako je zabezpečenie požadovaného množstva pracovných miest, formovania sociálnej štruktúry.

Vývoj a súčasný stav obyvateľstva je výsledkom prirodzeného a mechanického (migračného) pohybu. Podľa sčítania obyvateľov v roku 2021 mala Slovenská republika k 30.6.2021 5 449 652 obyvateľov, čo predstavovalo 111,4 obyvateľov na km². V obci Lazisko žije v súčasnosti 278 obyvateľov, čo predstavuje hustotu osídlenia 21,52 obyvateľa / km² katastrálneho územia.

(Zdroj: ŠÚSR k 30.6.2021).

Obyvateľstvo obce Lazisko podobne ako jeho počet obyvateľov sa v priebehu času menilo. Pre ďalší rozvoj obce okrem ekonomických a sociálnych rozvojových predpokladov sú dôležité pozitívne demografické ukazovatele. Vývoj obyvateľstva je podmienený prirodzeným prírastkom a migráciou obyvateľov.

Za posledné obdobie počet obyvateľstva klesá ako to ukazuje i nasledujúca tabuľka a graf.

Tabuľka vývoja počtu obyvateľov:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvateľov	414	407	412	399	404	405	403	400	391	383	370
Prírastok / úbytok		-7	5	-13	5	1	-2	-3	-9	-8	-13

Graf vývoja počtu obyvateľov:

Počet a priemerný vek obyvateľov k 31.12.2020: 44,57 roka.

Trvalý pobyt rok 2020

Kategória	Počet obyvateľov	%
Deti mladšie ako 15 rokov	43	11,62
chlapci	24	6,49
dievčatá	19	5,13
Občania starší ako 15 rokov	327	88,38
muži	163	44,05
ženy	164	44,32
Obyvatelia na trvalom pobyte	370	100,00
muži	187	50,54
ženy	183	49,46

Veková štruktúra obyvateľstva obce v roku 2020

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa vekových skupín:

Pohlavie	Počet obyvateľov spolu	V tom vo vekovej skupine (absolútne)												
		0-9	10-19	20-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-79	80 +
Spolu	370	26	35	39	18	21	44	39	21	22	30	30	32	13
Muži	187	13	20	24	6	12	18	25	12	13	15	12	15	2
Ženy	183	13	15	15	12	9	26	14	9	9	15	18	17	11

(k 31.12.2020, zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>)

Z tabuľky vekovej štruktúry obyvateľstva vidieť výraznejší podiel obyvateľov v strednom veku.

A-1-6 – Ekonomické a sociálne špecifiká

Obec Lazisko patrí do významného hospodárskeho regiónu s rozvinutým priemyslom, (Žilinský kraj). Má vysoký podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje viac ako 50 %.

Obec Lazisko v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí do stredne až menej výkonného regiónu. V prepočte na obyvateľa regionálny HDP v Žilinskom kraji dosiahol 11040 € v bežných cenách, čo predstavuje 86,4 % úrovne HDP na obyvateľa v SR.

Obec sa vyznačuje vyšším podielom obyvateľstva v predproduktívnom veku (0 – 14rokov) a nižším podielom v poproduktívnom veku (ženy 55+, muži 60+ rokov). Vývoj v obci v porovnaní s celokrajským priemerom je mierne nepriaznivý.

V produktívnom veku prevláda mužská populácia. Veková štruktúra podľa pohlavia je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku.

Majetok obce - objekty vo vlastníctve

Prevažnú časť majetku obce tvorí investičný majetok. Obec má dobrú platobnú schopnosť a je finančne stabilná.

Obec vlastní:

- budovu obecného úradu,
- budovu kultúrneho domu,
- požiarnu zbrojnicu,
- dom smútku,
- autobusové zastávky,
- verejnú technickú infraštruktúru.

Vo vlastníctve obce sú aj príľahlé pozemky k vyššie vymenovaným budovám. Okrem nich vlastní množstvo pozemkov – ostatných plôch, ale aj trvalých trávnatých porastov a ornej pôdy, ktoré sú v súčasnosti je prenajaté na poľnohospodárske účely.

Obec aj komplexne spravuje celú verejnú technickú infraštruktúru.

Domový a bytový fond

Obec Lazisko plní z hľadiska funkčného využitia územia primárne obytnú funkciu, doplnkovými funkciami sú poľnohospodárska a lesná výroba a rekreácia. Zástavba v obci je situovaná hlavne okolo cesty.

Dnes sú pôvodné stavby rodinných domov doplnené novšími stavbami zväčša 1-2 podlažnými dvojtraktovými murovanými, so sedlovými strechami. Zastavaná časť obce Lazisko tvorí ucelenú kompaktnú štruktúru. Obec nemá jednoznačne definované jadro vo forme pobytového námestia.

Základným zámerom obce je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých zložkách, či už ide o IBV. Obec Lazisko nevlastní obecné byty, ani bytové domy s obecnými bytmi.

Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na spojení verejných a súkromných investičných aktivít.

A-1-7 – Poskytovanie sociálnych služieb:

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov.

Medzi hlavné trendy v poskytovaní sociálnych služieb patria:

- de-inštitucionalizovanie sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom,
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov, vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa,
- legitimizovanie kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb), rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb,
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci.

V súlade s uvedenými trendami:

Obec Lazisko zabezpečuje svojim občanom poskytovanie sociálnych služieb, (formou opatrovateľskej služby), v domácom prostredí. Podarilo sa udržať kvalitatívny stav poskytovania uvedenej služby pre občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby. Požiadat' o ňu môžu ťažko zdravotne postihnutí, občania s nepriaznivým zdravotným stavom, dôchodcovia. Obec zamestnáva opatrovateľky, ktoré sa starajú o klientov odkázaných na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

Sociálna infraštruktúra v obci Lazisko nie je dobre rozvinutá vzhľadom k nízkemu počtu obyvateľstva obce. Zariadenia občianskej vybavenosti navštevujú obyvatelia obce v okresnom meste Liptovský Mikuláš, ako aj v susedných obciach.

Dávky sociálnej pomoci

Obec poskytuje občanom s trvalým pobytom na jeho území rôzne dávky sociálnej pomoci. Cieľom je pomoc občanom, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi alebo nepriaznivej sociálnej situácii. Obec poskytuje jednorazový finančný príspevok pri narodení dieťaťa.

A-1.8 – Technická infraštruktúra

Rozvod vody:

Obec má vybudovaný, približne 7500m dlhý, vlastný vodovod (prameň Mošnica s výdatnosťou 8,5 l/s, vodojem s objemom 250 m³). Správcom vodovodu a vodojemu je obec Lazisko. K dispozícii sú aj studne s vyhovujúcou kvalitou vody – hlavne pre zavlažovanie záhrad. Kapacita zdroja postačuje. V obci sa nachádza viac prameňov, ktoré je možné využiť pre potrebu zásobovania obyvateľstva vodou.

Kanalizácia:

V súčasnosti v obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Splaškové odpadové vody z domov a jednotlivých firiem sú odvádzané do tzv. žump, ktoré sú v zemi už niekoľko desiatok rokov a ktoré vo väčšine prípadov nie sú vodotesné, sú zle prevádzkované, resp. nelegálne vyprázdňované, čím hrozí unikanie odpadových vôd do podzemných vôd a tým aj ohrozenie kvality podzemných vôd.

V súčasnosti je splašková kanalizácia zachytávaná domovými žumpami.

Nové priestorové usporiadanie a funkčné využívanie riešeného územia v Územnom pláne obce Lazisko, deklaruje rešpektovanie už spracovanej projektovej dokumentácie splaškovej kanalizácie s vyústením do čistiarny odpadových vôd (COV), ktorá je umiestnená v obci Svätý Kríž. Kapacita COV s napojením obce Lazisko má dostatočne dimenzovanú kapacitu. Systém

odvádzania splaškových vôd je navrhnutý z celého riešeného územia tak, aby odpadové splaškové vody boli odvádzané

Vývoz komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu:

Ročne sa v obci vyprodukuje cca 100 ton odpadu.

Obec zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu.

Systém nakladania s odpadmi je upravený Programom odpadového hospodárstva pre obec Lazisko pre roky 1994 až 2005 a všeobecne záväzným nariadením obce.

Na zber veľkoobjemového odpadu sú v obci rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery, ktoré sú pravidelne vyprázdňované. Vývoz komunálneho odpadu z rodinných domov a malých podnikateľských subjektov sa vykonáva podľa harmonogramu zvozu odpadu na príslušný rok. V obci je zavedený od roku 2005 separovaný zber do farebne označených zberných nádob. Odvoz separovaného odpadu zabezpečuje firma OZO, Liptovský Mikuláš.

Odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje firma Drobná prevádzka Obec Svätý Kríž na skládku odpadov v Partizánskej Ľupči.

Elektrifikácia a osvetlenie:

Elektrifikácie obce Lazisko siaha do minulého storočia. Zásobovanie obce sa uskutočňuje z nadradenej energetickej sústavy 22 kV. Toto je napojené na distribučné trafostanice (DTS).

Obec je posilnená novou elektrickou sieťou. Správca sietí el. energie je Slovenská energetika Žilina. VN a NN vedenia v intraviláne sú riešené ako zemné kábové so zokruhovaním z

dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie.

Trafo stanice sú riešené ako kioskové do 630 KVA, v prípade požiadavky na výkon do 250 kVA kompaktné. Umiestnenie trafostaníc v jednotlivých lokalitách sú riešené podľa požadovaného výkonu tak, aby jednotlivé výbežky NN vedení neprekračovali 350 m a boli umiestnené pri najväčšom požadovanom odbere v lokalite.

NN rozvody sú riešené ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max. 350 m. Elektromerové rozvádzače plánovanej zástavby sú riešené na verejne prístupnom mieste, napr. v oplození NN vedenia sú riešené ako zemné káblové so zokruhováním z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie.

Rozvod verejného osvetlenia je vzdušným vedením na stĺpoch.

Plynofikácia:

Obec Lazisko nie je plynofikovaná. Prípadná plynofikácia v obci by mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia, nakoľko by sa znížil podiel emisií zo spaľovania tuhých palív a znížila by sa tvorba komunálneho odpadu.

Teplo:

Zásobovanie teplom je zabezpečené v individuálnych kotolniach a systémoch, pretože v obci nie je zavedený zemný plyn, využíva sa najmä pevné palivo a elektrická energia.

Pošta a telekomunikácie:

V obci nie je zriadená prevádzka Slovenskej Pošty. Najbližšia prevádzka je v susednej obci Svätý Kríž.

Poštový kód obce, (PSČ), je 032 11.

Z hľadiska telekomunikačného je obec napojená na uzlovú telefónnu oblasť (UTO) Liptovský Mikuláš 044.

V obci je zriadená digitálna ústredňa pre viac ako 50 individuálnych telefónnych staníc.

Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkovi buď zemným káblovým vedením, alebo vzdušným vedením.

Obec je pokrytá signálom všetkých mobilných operátorov, (Orange, T-Mobile, O₂). Existujúca časť obce je v súčasnosti pokrytá telefónnymi sieťami dostatočne. Mobilní operátori poskytujú obci dostatočné GSM pokrytie v budovách aj vonku, pričom však nie je vylúčené, že v niektorých častiach obce môže byť kvôli komplikovaným reliéfnym pomerom problém s telefonovaním vo vnútri domov.

Doprava:

Obec je napojená na štátnu cestu I/18 hlavnou cestnou komunikáciou III. triedy č. 018123 cez obec Sv. Kríž. Hlavná cesta III. triedy začína pri moste na začiatku Laziska a končí otkou autobusovej dopravy pred obecným úradom. Ostatné miestne komunikácie sú napojené na vyššie spomínané komunikácie a majú charakter najmä obslužných komunikácií. Hlavné pešie ťahy nie sú vždy potvrdené pešími komunikáciami. Správcom cesty III. triedy je Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja. Ochranné pásmo ciest I. triedy je 50 m od osi vozovky, u ciest III. triedy 20 m od osi vozovky. Správa ciest v súčasnosti v predmetnom k.ú. neuvažuje s rozvojom cestnej siete. Hromadná doprava je zabezpečovaná pravidelnou autobusovou dopravou SAD ako spojenie medzi obcou Lazisko a mestom Liptovský Mikuláš. Frekvencia autobusových spojov je pomerne dostatočná.

Obec nemá priame napojenie na železničnú sieť, ale blízkosť k okresnému sídlu Liptovský Mikuláš, umožňuje obyvateľom využívať i tento spôsob prepravy.

Od hlavnej cestnej komunikácie cez obec sa odvíjajú vedľajšie miestne cestné komunikácie. Dopravný systém v súčasnom stave tvorí základnú kostru cestnej infraštruktúry a bude ju potrebné zachovať v pôvodnom trasovaní s tým, že s výstavbou novej IBV sa môžu dobudovať ďalšie obslužné komunikácie k novým objektom.

Súčasne je nevyhnutné riešiť pešie ťahy, rekreačné cyklistické trasy a turistické chodníky v nadväznosti sprístupnenia širšieho okolia. Všetky cesty sú v nevyhovujúcom technickom stave, vyžadujú si z hľadiska prevádzky a bezpečnosti zásadnú rekonštrukciu. Úpravy si vyžadujú aj priestory okolo hlavného cestného telesa. Ide najmä o vybudovanie chodníkov a prechodov.

Okrem rekonštrukcie cestných telies obce a rozšírenia chodníkov je potrebné rekonštruovať nástupištia a zástavky pre cestujúcich autobusovou dopravou. Autobusové zastávky sú potrebné i z toho hľadiska, že občania obce nemajú prístup k železničnej doprave a využívajú v hojnej miere iba autobusové spoje hromadnej dopravy.

Frekvencia autobusových spojov je v súčasnosti dostačujúca.

A-1-9 – Sociálna infraštruktúra (vybavenosť obce):

Školstvo:

V obci sa v súčasnosti nenachádza školské, ani predškolské zariadenie z dôvodu nízkeho počtu detí a žiakov. Budova v ktorej fungovala materská škola bola v roku 2000 zrekonštruovaná na multifunkčnú budovu Kultúrneho strediska. V obci je zriadená obecná knižnica, ktorá má v registri 3 500 kníh. Školopovinné deti dochádzajú do školského a predškolského zariadenia vo Svätom Kríži, resp. na ostatné vzdelávacie zariadenia, ktoré sú obyvateľom obce k dispozícii v meste Liptovský Mikuláš, príp. v iných obciach.

Šport:

Športové aktivity v obci sú zastrešené účasťou družstiev športovcov vo futbalových súťažiach. Rozšírenie všestranných športových aktivít by si vyžadovalo vybudovať napríklad minigolfové ihrisko, bowling, saunu, fitness centrum, cykloturistické trasy a pod.

Obec má k dispozícii:

- futbalové ihrisko so šatňami, sprchami, tribúnou a garážou pre autobus,
- volejbalové ihrisko s antukou,
- klzisko s umelým osvetlením,
- veľmi dobré podmienky pre bežecké lyžovanie v okolí obce a v úseku do Pavčinej Lehoty vzdalenej od Laziska 3 km, kde je vybudované nové stredisko pre zjazdové lyžovanie - večer osvetlené. (Pavčina Lehota leží na vstupe do Demänovskej doliny)

V obci pôsobia športové organizácie:

- Telovýchovná jednota.

Zdravotná starostlivosť:

Z hľadiska poskytovania zdravotnej starostlivosti sú k dispozícii:

- nemocnica s poliklinikou, (NsP) a lekáreň v Liptovskom Mikuláši (12 km),
- poskytovanie sociálnej služby seniorom v domácom prostredí neverejnými poskytovateľmi.

Lekársku starostlivosť poskytujú zdravotnícke zariadenia v Liptovskom Mikuláši. Chýba aj stomatologická ordinácia.

V obci sa nenachádza ani sociálne zariadenie sociálnej starostlivosti, obyvatelia obce využívajú dom sociálnych služieb v Liptovskom Mikuláši. Obec nezamestnáva opatrovateľov pre starších nevládných občanov, rozvoz stravy pre imobilných občanov nie je. V obci funguje Jednota klubu dôchodcov v Lazisku.

V meste Liptovský Mikuláš sa nachádza široké spektrum neverejných poskytovateľov sociálnych služieb aj pre okolité obce napr. kluby, občianske združenia, zväzy, a tiež iné subjekty na území mesta, preto sa s vybudovaním sociálneho zariadenia v obci v súčasnosti nepočíta.

Služby a maloobchod:

V obci sa nachádzajú:

- 1 predajňa potravín a rozličného tovaru v centre obce,
- 1 hostinec (hostinec Zvonica),
- poskytovanie ubytovania v privátoch penziónoch a chatách,
- služby Domu smútku.

Maloobchod je v obci Lazisko zastúpený predajňou potravín v centre obce, súčasne s rozličným tovarom, predajom mäsových výrobkov a pohostinským odbytovým strediskom (Hostinec Zvonica).

V obci sú evidovaní živnostníci, ktorí sa uplatňujú hlavne v oblasti maloobchodu a sprostredkovania obchodu, pestovaní plodín, chovu zvierat a ubytovania.

Zo služieb je v obci poskytovaný aj Dom smútku či požiarna zbrojnica.

V obci sa nenachádzajú žiadne bankové ani poisťovacie služby. Obec poskytuje ubytovanie v privátoch, chatách a v 2 penziónoch (Penzión Lazisko a Penzión Pod Dobákom).

A-1-10 – Ex-post hodnotenie plnenia Strategických rozvojových cieľov predošlého PHSR.

Cestou k naplneniu dlhodobej vízie rozvoja obce bolo stanovenie a plnenie strategických rozvojových cieľov za účelom zlepšenia kvality života v obci rozvojom infraštruktúry, s dôrazom na potreby občanov a estetický vzhľad obce v oblastiach:

Strategickým cieľom v Pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Lazisko bolo určiť optimálne možnosti hospodárskeho, ekonomického a spoločenského rozvoja obce, stanoviť výhľady, rozvojové tendencie a priority a to z hľadiska urbanistického, krajinného, ekonomicky - hospodárskeho a z hľadiska ochrany a tvorby životného prostredia.

Hodnotenie plnenia úloh podľa štruktúry akčného plánu napĺňania strategického cieľa predošlého PHSR:

(Hodnotenie: **zrealizované**, **častočne zrealizované na xx %**, **nezrealizované / dôvod**)

B-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1

Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.

Opatrenie 3-1-1-1: Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Častočne zrealizované na 40 % - Vybudovanie obecného WiFi – voľného prístupu k internetu v hodnote: 14955,91 EUR.

B-3-2 Doprava a komunikácie

Pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií. Pridanou hodnotou by mala byť výstavba nových komunikácií a cyklotrás.

Cieľ 3-2-1

Vybudovanie miestnych komunikácií

Opatrenie 3-2-1-1: Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Lazisko.

Opatrenie 3-2-1-2: Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.

Častočne zrealizované na 50 % - Rekonštrukcia cesty v hodnote: 37000,00 EUR.

Cieľ 3-2-2

Vybudovanie nových chodníkov

Opatrenie 3-2-2-1: Vybudovanie, dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a v centrálnej zóne obce.

Nezrealizované – cieľ bol prehodnotený

Cieľ 3-2-3

Cestné prepojenie na obec Pavčina Lehota za účelom prepojenia s Demänovskou dolinou

Opatrenie 3-2-3-1: Vypracovanie potrebnej dokumentácie.

Nezrealizované – plnenie odložené na ďalšie obdobie

B-3-3 Technická infraštruktúra a služby

Výhľadovo je potrebné budovať ďalšie verejnoprospešné stavby a zariadenia, ako parkoviská a odstavné plochy pre vozidlá, zberné miesta, hygienické zariadenia, stojiská pre kontajnery, rozptylové lúky, autobusové zástavky a podobne.

Cieľ 3-3-1

Rozšírenie parkovacích miest.

Opatrenie 3-3-1-1: Výstavba a dostavba parkovísk pre potreby občanov a návštevníkov obce.

Nezrealizované – plnenie odložené na ďalšie obdobie

Cieľ 3-3-2 - doplnený

Rekonštrukcia kultúrneho domu.

Opatrenie 3-3-2-1: Kultúrny dom – rekonštrukcia, zníženie energetickej náročnosti zateplením.

Zrealizované v hodnote 328869,06 EUR

Cieľ 3-3-3 - doplnený

Obečný kamerový systém

Opatrenie 3-3-3-1: Zabezpečenie zvýšenia ochrany zdravia, majetku, verejného poriadku

Zrealizované v hodnote 10211,76 EUR

B-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 3-4-1

Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb

Opatrenie 3-4-1-1: Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.

Zrealizované – priebežná realizácia

B-3-5 Školstvo, kultúra a šport

Obec sa snaží vytvárať podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti závislostiam a civilizačným chorobám.

Cieľ 3-5-1

Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí.

Opatrenie 3-5-1-1: Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Zrealizované – priebežná realizácia

Cieľ 3-5-2

Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu.

Opatrenie 3-5-2-1: Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.

Opatrenie 3-5-2-2: Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.

Opatrenie 3-5-2-3: Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.

Čiastočne zrealizované na 50 % - Realizované v rámci potreby a možností obce.

B-3-6 Životné prostredie

Cieľom je zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia.

To znamená - udržiavanie a zveľaďovanie obce, ochrana a údržba existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce. Zámerom je takisto rozšírenie triedenia a zberu odpadov, znižovanie objemu odpadu a odkanalizovanie obce.

Cieľ 3-6-1

Splašková kanalizácia.

Opatrenie 3-6-1-1: Vybudovanie splaškovej kanalizácie.

Opatrenie 3-6-1-2: Rozšírenie vybudovanej splaškovej kanalizácie o nové prípojky občanov.

Čiastočne zrealizované na 40 % - Realizované v rámci potreby a možností obce.

Cieľ 3-6-2

Revitalizácia zelene.

Opatrenie 3-6-2-1: Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov, výsadba zelene.

Čiastočne zrealizované na 20 % - Realizované v rámci potreby a možností obce.

Cieľ 3-6-3 - doplnený

Podpora separovaného zberu

Opatrenie 3-6-3-1: Realizácia a úprava spevnených plôch pod nádoby separovaného zberu.

Zrealizované v hodnote 3000,00 EUR

A-2 Analýza vonkajšieho prostredia

A-2-1 – Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýzy vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj v obci.

Obec Lazisko je súčasťou Vyššieho územného celku Žilina, (Žilinský samosprávny kraj). Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce.

Žilinský samosprávny kraj patrí medzi významné hospodárske regióny s rozvinutým priemyslom. Má 48,8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje 58 %. V rámci podnikateľských aktivít malo ku koncu roka 2013 v Žilinskom kraji sídlo 9,6 % zo všetkých ziskových organizácií na Slovensku a 14,9 % z celkového počtu fyzických osôb. V roku 2013 pracovalo v kraji 12,8 % zamestnaných osôb z ich celkového počtu v SR a medziročne sa ich počet zvýšil o 2,8 %. Priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla 732 Eur a za celoslovenským priemerom zaostala o 11,2 %.

Žilinský samosprávny kraj v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí k stredne výkonným regiónom Slovenska. Tvorba hrubého domáceho produktu v období rokov 2001 až 2011 mala stúpajúci trend okrem roku 2009, kedy bol zaznamenaný medziročný pokles. V roku 2001 regionálny hrubý domáci produkt dosiahol hodnotu 3 607 miliónov Eur, v roku 2011 bol 7 605 miliónov Eur v bežných cenách. Objem v kraji vytvoreného HDP predstavuje 11 % podiel na vytvorenom HDP v SR.

Priemysel prispieva významnou mierou k hospodárskemu rastu, zamestnanosti a výkonnosti regiónu. Dôležitým ukazovateľom úrovne priemyselnej výroby sú tržby za vlastné výkony a tovar. V priemyselných subjektoch Žilinského kraja dosiahli v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v podnikoch s 20 a viac zamestnancami 11 757,4 mil. Eur. Podiel kraja (15,6 %) na celoslovenskom objeme tržieb v priemysle bol druhý v poradí, po kraji Bratislavskom (36,5 %). Z územného hľadiska rozhodujúcu časť tržieb v kraji vyprodukovali podniky v okrese Žilina (70,1 %). Podľa ekonomických činností najväčší podiel 56,2 % na hrubom obrate v kraji tvorila výroba motorových vozidiel. Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu sa podieľala 11,9 %, výroba strojov a zariadení inde neklasifikovaných 7,1 % a výroba papiera a papierových výrobkov 6,6 %.

V Žilinskom samosprávnom kraji má silnú pozíciu stavebníctvo. Stavebné subjekty sídlia v Žilinskom kraji realizovali v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v objeme 1 193 mil. Eur. Žilinský kraj s podielom 16,4 % bol druhý v poradí za krajom Bratislavským (29,1 %).

Žilinský samosprávny kraj má veľmi dobrú dopravnú polohu v rámci Slovenska na dôležitých medzinárodných a vnútroštátnych komunikáciách. Prechádza ním hlavný cestný ťah z Českej republiky na Ukrajinu i cestné ťahy z Bratislavy a Šiah smerom do Poľska. Ku koncu roka 2013 bolo v kraji 67 km diaľničných úsekov a ďalšie sú vo výstavbe. Organizácia železničnej dopravy predurčuje Žilinský kraj za miesto napojenia železničnej siete Slovenska na celoeurópsky systém. Prepojenie je zabezpečené hlavnou traťou Bratislava - Košice, ktorá prechádza cez Žilinu a traťami zo susedného Poľska a Českej republiky, ktoré prechádzajú Čadcou smerom na Žilinu. Tým sa Žilina stáva dôležitým dopravným uzlom ako regiónu tak Slovenska. Regionálny charakter majú železnice Žilina - Rajec, Čadca - Makov na Kysuciach a Kraľovany - Trstená na Orave. Centrálnym uzlom je Žilina s novou zriaďovacou stanicou Teplička nad Váhom. Medzinárodná letecká doprava je lokalizovaná 10 km od centra regiónu v obci Dolný Hričov.

Školstvo reprezentuje sieť školských zariadení. V kraji pôsobí 341 materských škôl, 262 základných škôl, 30 gymnázií, 2 konzervatória, 62 stredných odborných škôl. V krajskom meste má sídlo Žilinská univerzita, v Martine sídli Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského Bratislava, v Ružomberku Katolícka univerzita a v Liptovskom Mikuláši Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika.

Žilinský samosprávny kraj je významný kultúrny región Slovenska a disponuje bohatým kultúrno-historickým potenciálom. Najznámejšími národnými kultúrnymi pamiatkami sú Bytčiansky zámok pôvodne stavaný ako vodný hrad, lesná železnička v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke, Oravský hrad v Oravskom Podzámku, Slovenské národné múzeum v Martine, prvá budova Matice slovenskej v Martine, lesná úvraťová železnica Chmúra - Tanečník v Oravskej Lesnej, múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne a hrad Strečno pri Žiline. Známa je i ojedinelá ľudová architektúra v Čičmanoch, drevený betlehem v Rajeckej Lesnej, ako aj svetový unikát - drotárska expozícia Považského múzea, umiestnená v Budatínskom zámku. Do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO je zapísaná osada Vlkoš - pamiatková rezervácia ľudovej architektúry a v Tvrdošíne sa nachádza vzácna pamiatka UNESCO - gotický drevený kostolík z 15. storočia.

Región Žilinského samosprávneho kraja je bohatý na výskyt minerálnych a termálnych vôd, ktoré sa využívajú na liečenie v kúpeľoch Lazisko (pohybová a nervová sústava), Turčianske Teplice (urologické a reumatické ochorenia), Lúčky (ženské ochorenia) a Liptovský Ján (tráviaca sústava a reumatické ochorenia). Minerálne vody sa využívajú aj ako stolové vody Budiš, Fatra a Korytnica. Na rekreačné účely sa využívajú geotermálne vrty v Liptovskom Jáne, Bešeňovej, Rajeckých Tepliciach a Rajci, Oraviciach a Stráňavách.

(Zdroj: <http://slovak.statistics.sk>).

Najväčším rozvojovým potenciálom regiónu Žilinského samosprávneho kraja je:

- výhodná geografická poloha medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselná tradícia a dobrá exportná výkonnosť, diverzifikovaná odvetvová infraštruktúra s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Strategické ciele:

- zvýšiť produktivitu a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb,
- rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu a vytvárať dostatok nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
- zvyšovať efektivitu poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
- rozvíjať nové ekologicky orientované služby,
- využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetviami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry dobudovaním diaľnice,
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu.

A-3 Zhodnotenie súčasného stavu

A-3-1 – SWOT Analýza

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné a slabé stránky, ako aj na príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja a vnímať ho ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Lazisko nevyhnutnosťou. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii, to príležitosťou vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických rozvojových a strategických cieľov.

Poznámka - definícia SWOT:

- Silné stránky (**S**trengths) – interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa,
- Slabé stránky (**W**eaknesses) - interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
- Príležitosti (**O**pportunities) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa
- Ohrozenia (**T**hreats) – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť organizácii dosiahnutie cieľa

Pozornosť treba venovať oblastiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce SWOT analýzy, (schémy), prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Lazisko a kvalitu života v obci.

SWOT ANALÝZA

	Užitočné pre dosiahnutie cieľov	Škodlivé pre dosiahnutie cieľov
Vnútorné analýzy organizácie	S Silné stránky	W Slabé stránky
Vonkajšie analýzy prostredia	O Príležitosti	T Ohrozenia

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

A-3-1-1 – Hospodárstvo, vedecko technický rozvoj a rozvoj podnikania

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne	atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body
		priaznivé podmienky pre rozvoj stredného a malého podnikania	1	absencia vybraných typov služieb	1
		vyhovujúca dopravná dostupnosť obce	1	absencia poradenstva a vzdelávania v oblasti malého podnikania	1
		blízkosť okresného mesta Liptovský Mikuláš, (12km), ako ekonomického centra regionálneho významu s priamym spojením autobusovou dopravou	1	nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci, väčšina obyvateľov za prácou z obce odchádza	1
		drevárska píla a turbínou na výrobu elektrickej energie	1	pomalé rozvíjanie malého a stredného podnikania	1
		rozvoj služieb v cestovnom ruchu	1	malý investičný potenciál obyvateľstva	1
		vysoké percento obyvateľov v produktívnom veku	1		
		Spolu:	6	Spolu:	5
Vonkajšie	atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body
		podpora malého a stredného podnikania za vytvorenia vhodných podmienok	1	nízka úroveň služieb	1
		tvorba regionálnych väzieb za účelom kooperácie hospodárskych aktivít v širšom okolí	1	administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	1
		spolupráca (združovanie) s okolitými obcami za účelom zvýšenia objemu investičného kapitálu (rozvoja ekonomického potenciálu)	1	nepredvídateľné legislatívne zmeny, zmeny v daňovej politike neúmerne zaťažujúce podnikateľov	1
		využitie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	1	pomerne nízka využiteľnosť pracovnej sily na území obce	1
		kooperácia samosprávy (okolitých samospráv) so vzdelávacími inštitúciami za účelom synchronizácie vo vzťahu k trhu práce (budúcemu rozvoju obce - širšieho regiónu)	1	neochota zapájania sa samospráv, organizácií, podnikateľov do vzájomnej spolupráce	1
		vstup zahraničného kapitálu	1	málo rozvinuté profesné a záujmové štruktúry občianskej spoločnosti	1
				nedostatočná podpora malých a stredných podnikov zo strany štátu	1
				nízka bonita využívanej poľnohospodárskej pôdy a nízke produkčné parametre poľnohospodárstva	1
	Spolu:	6	Spolu:	8	

V oblasti hospodárstva mierne prevládajú silné stránky nad slabými, (6:5), ale zároveň vo vonkajšom prostredí prevažujú ohrozenia nad príležitosťami, (6:8). Je nevyhnutné pokúsiť sa využiť silné stránky a eliminovať slabé.

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

A-3-1-2 – Doprava a komunikácie

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	body	Slabé stránky	body
Vnútročné atribúty organizácie	napojenie na štátnu cestu I/18		1	obec nie je hlavným ťahom do Liptovského Mikuláša a Tatier	1
	prístup na diaľnicu D1 - napojenie na medzinárodné dopravné koridory		1	chýbajú informačné tabule, osady a jednotlivé cesty do osád nie sú označené	1
				absencia záchytného parkoviska pri vstupe do obce	1
				absencia cestného prepojenia do Demänovskej doliny	1
				nedobudované chodníky pre peších	1
		Spolu:	2	Spolu:	5
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti		body	Ohrozenia	body
	rekonštrukcia miestnych komunikácií v predpokladanej dĺžke 200m		3	nárast osobnej dopravy občanov obce	1
	vybudovanie cyklomagistrály - zvýši bezpečnosť cyklistov		1	zokruhovanie ulíc v obci	1
	vybudovanie parkovacích miest pri budove obecného úradu		2	administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	1
		Spolu:	6	Spolu:	3

Z hľadiska hodnotenia úrovne technickej infraštruktúry komunikácií prevládajú slabé stránky (2:5), ako aj príležitosti nad ohrozeniami, (6:3).

A-3-1-3 – Technická infraštruktúra a služby

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	body	Slabé stránky	body
Vnútorne atribúty organizácie	dobré pokrytie signálom mobilných operátorov + Obecné WiFi		1	vysoká energetická náročnosť nezrekonštruovanej časti verejného osvetlenia, jeho nedostatočná kapacita	1
	posilnená elektrická sieť		1	obec nedisponuje žiadnymi energetickými výrobnými zariadeniami	1
	vybudovaný vodovod - väčšina obyvateľov je napojená		1	nedobudovaná splašková kanalizácia - malý počet prípojok pre občanov	1
	sebestačnosť domácností v oblasti vykurovania (pevné palivá)		1	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcej infraštruktúry	1
	existencia viacerých predajní potravín a reštauračných zariadení		1	nevypracovaný územný plán rozvoja obce	1
	Spolu:		5	Spolu:	5
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti		body	Ohrozenia	body
	vybudovanie splaškovej kanalizácie		1	nedostatok vlastných finančných zdrojov na vybudovanie splaškovej kanalizácie	1
	dostatok drevnej hmoty a biomasy na výrobu peliet		1	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk	1
	voľné priestory v poľnohospodárskom družstve		1	stavebné a legislatívne prekážky, nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pôde	1
	možnosť získania finančných prostriedkov z eurofondov		1	malá miera podpory obcí zo strany štátu	1
	vytváranie partnerstiev - podnikatelia, mimovládne organizácie, samospráva, štátna správa pri riešení rozvoja obce		1		
	Spolu:		5	Spolu:	4

Silné stránky obce sú v tejto oblasti v rovnováhe so slabými (5:5), s miernou prevahou príležitostí na ohrozeniach (5:4). Odporúča sa pokračovať v údržbe existujúcich sietí, dokončiť rekonštrukcie a vybudovať splaškovú kanalizáciu.

A-3-1-4 – Sociálna oblasť a zdravotníctvo

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	kvalitné poskytovanie opatrovateľskej služby v domácom prostredí	1	absentuje zariadenie pre seniorov v obci	1	
	dlhodobá tradícia náboženských podujatí	1	nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života	1	
	vlastný zrekonštruovaný kultúrny dom	2	nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia	1	
	plnenie funkcie osobitného príjemcu sociálnych dávok	1			
	dohľad nad nesvojprávnymi občanmi v spolupráci s príslušnými štátnymi orgánmi	1			
	dostupná lekárska starostlivosť v Liptovskom Mikuláši (12km)	1			
	Spolu:	7	Spolu:	3	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce	1	nedostatok vlastných finančných zdrojov na vybudovanie zariadenia pre seniorov	1	
	dostatočné plochy pre rozvoj IBV, resp. bytových domov v rámci intravilánu obce	1	zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí	1	
	podpora rozvoja sociálnych služieb	1	zvyšujúce sa finančné náklady na poskytovanie sociálnych služieb	1	
	Spolu:	3	Spolu:	3	

V sociálnej oblasti a oblasti zdravotníctva prevládajú silné stránky nad slabými aj napriek neexistencii zariadenia pre seniorov (7:3). Logickou príležitosťou, ale aj hlavne potrebou by bolo jeho vybudovanie, ktoré však naráža na nedostatok vlastných finančných zdrojov. Celkovo sú v tejto oblasti príležitosti a riziká v rovnováhe v pomere, (3:3). Odporúča sa pokračovať v rozvoji poskytovania sociálnych služieb a zároveň sa zamerať na minimalizovanie nákladov súvisiacich s ich poskytovaním ako aj čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito poskytovaním služieb spojené.

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

A-3-1-5 – Školstvo, kultúra a šport

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútročné atribúty organizácie		Silné stránky	body	Slabé stránky	body
		športový areál	1	absencia školských zariadení a jasiel	1
		prírodný, kultúrny a historický potenciál	1	úzky sortiment služieb a atrakcií pre turistov a návštevníkov	1
		predpoklad zvyšovania počtu detí vo vekovej skupine od 0 do 4 rokov	1	nevyužitý prírodný potenciál pre cestovný ruch, telovýchovu a šport	1
		vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky - blízkosť Tatier a vodnej nádrže Liptovská Mara	1	chýbajúca kapacita ubytovacích a stravovacích zariadení pre domácich i zahraničných návštevníkov	1
		obecná knižnica s bohatým a rozmanitým knižným fondom, osobným a individuálnym prístupom k používateľom knižnice a dobrou spolupracou s organizáciami obce	1	nedostatočná propagácia obce vrátane upútaviek a informačných tabúl s označením historických kultúrnych pamiatok, miestnych turistických a cykloturistických trás	1
		zachovalé kultúrne pamiatky (zvonica , kostol)	1		
		Spolu:	6	Spolu:	5
Vonkajšie atribúty prostredia		Príležitosti	body	Ohrozenia	body
		vidiecke podhorské sídlo s potenciálom pre aktivity v prírode - rekreácia, turistika, cykloturistika, lyžovanie, kúpanie - všade v okolí obce je atraktívna príroda	1	malý záujem o kultúrno-vzdelávacie aktivity	1
		využitie knižnice ako priestoru propagácie mesta a okolia pre turistov a pre seniorov ako miesta sociálneho kontaktu	1		
		Vybudovanie detského ihriska	2		
		zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, obnova zanikajúcich tradícií	1		
		Spolu:	5	Spolu:	1

V oblasti vzdelávania, kultúry a športu jasne prevládajú silné stránky,(6:5) a príležitosti, (5:1). Odporúča sa zamerať na elimináciu ohrození v oblasti výchovy mládeže, tiež pomocou ekonomicky nenáročných opatrení odstrániť aspoň niektoré slabé stránky. V oblasti kultúry podporovať organizovanú kultúrnu činnosť.

A-3-1-6 – Životné prostredie

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorné atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	vybudovaná vodovodná sieť	1	nie je vybudovaná splašková kanalizácia	1	
	zabezpečený odvoz TKO a DSO	1	lesné porasty smreka postihnuté kôrovcom a inými škodcami	1	
	organizovaný separovaný zber komunálneho odpadu	1	stredný stupeň úniku radónu	1	
	lesné pozemky majú lesné porasty rôznych vekových kategórií	1			
	hustá sieť vodných tokov	1			
	vysoký podiel zelene v obci a okolí	1			
	atraktívny mikroregión s kvalitným životným prostredím v blízkosti pohoria Nízke Tatry	1			
		7	Spolu:	3	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	vybudovanie splaškovej kanalizácie	1	nedostatok vlastných finančných zdrojov na dobudovanie splaškovej kanalizácie	1	
	regulácia korýt miestneho toku a revitalizácia jeho okolia	1	ubúdanie parkovacích miest a obecnej zelene v dôsledku výstavby	1	
	zvýšiť ekologické a právne povedomie obyvateľstva	1			
	rozvoj ekologického poľnohospodárstva	1			
	možnosť získania finančných prostriedkov z eurofondov	1			
	Spolu:	5	Spolu:	2	

V prípade životného prostredia prevládajú silné stránky nad slabými, (7:3) aj príležitosti nad ohrozeniami, (5:2). Odporúča sa prekonať slabiny zameraním sa odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd a udržiavaním vysokého podielu zelene v obci.

A-3-2-1 – Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja obce

Hlavné disparity rozvoja obce:

- nedostatok parkovacích miest z dôvodu nárastu osobných automobilov občanov, turistov a iných návštevníkov obce,
- chýba zokruhovanie ulíc,
- nedobudovaná technická infraštruktúra (splašková kanalizácia),
- chýbajúce štruktúry poradenských a inovačných centier na podporu podnikateľského prostredia, vrátane vedecko-technologických parkov a klastrov so zameraním na rozhodujúce odvetvia a tradičné odvetvia,

Hlavné faktory rozvoja obce:

- krásna okolitá príroda – príliv návštevníkov a turistov
- turistika – rozvoj služieb pre turistov
- zimné športy rozvoj služieb pre turistov - lyžiarov
- chránené územie, pamiatky
- výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb, polohový potenciál obce,
- zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry,
- možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2022-2028 a iných doplnkových zdrojov financovania pre rozvojové zámery,
- posilňovanie kapacity a efektivity verejnej správy,
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi obce aj pri vytváraní podmienok pre rozvoj obce a regiónu,
- rozvoj poskytovania sociálnych služieb.

Časť B - Strategická časť

B-1 Vízia

Obec Lazisko bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie letnú aj zimnú turistiku a športové vyžitie s kvalitnou infraštruktúrou, základnou občianskou vybavenosťou a spoločenským životom. Rozvoj obce sa sústreďí na zlepšovanie podmienok pre bývanie a podporu aktivít v oblasti cestovného ruchu. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Obec bude prítiažlivým a vyhľadávaným miestom pre bývanie ako aj návštevníkov.

B-2 Poslanie

Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Lazisko a odpovedá na tri otázky:

- čo obec robí?
- prečo to robí?
- pre koho to robí?

Predpokladom zabezpečenia služieb obyvateľom obce, podnikateľom či turistom a iným návštevníkom, ako aj celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je ich riadenie a realizácia. Samospráva obce Lazisko disponuje majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva pri rozhodovaní. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb.

Medzi významné činnosti patria zasadnutia orgánov obce, ktoré rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obce, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia.

B-3 Strategické zámery podľa programov:

B-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1

Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.

Opatrenie 3-1-1-1: Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

B-3-2 Doprava a komunikácie

Pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií. Pridanou hodnotou by mala byť výstavba nových komunikácií a cyklotrás.

Cieľ 3-2-1

Vybudovanie miestnych komunikácií

Opatrenie 3-2-1-1: Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Lazisko.

Opatrenie 3-2-1-2: Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.

Cieľ 3-2-2

Cestné prepojenie na obec Pavčina Lehota za účelom prepojenia s Demänovskou dolinou

Opatrenie 3-2-2-1: Vypracovanie potrebnej dokumentácie.

B-3-3 Technická infraštruktúra a služby

Výhľadovo je potrebné budovať ďalšie verejnoprospešné stavby a zariadenia, ako parkoviská a odstavné plochy pre vozidlá, zberné miesta, hygienické zariadenia, stojiská pre kontajnery, rozptylové lúky, autobusové zástavky a podobne.

Cieľ 3-3-1

Vybudovanie parkovacích miest

Opatrenie 3-3-1-1: Vybudovanie parkovacích miest pri budove obecného úradu.

B-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 3-4-1

Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb

Opatrenie 3-4-1-1: Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.

B-3-5 Školstvo, kultúra a šport

Obec sa snaží vytvárať podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti závislostiam a civilizačným chorobám.

Cieľ 3-5-1

Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí.

Opatrenie 3-5-1-1: Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Cieľ 3-5-2

Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu.

Opatrenie 3-5-2-1: Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.

Opatrenie 3-5-2-2: Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.

Cieľ 3-5-3

Vybudovanie detského ihriska.

Opatrenie 3-5-3-1: Vybudovanie obecného detského ihriska.

B-3-6 Životné prostredie

Cieľom je zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia.

To znamená - udržiavanie a zveľaďovanie obce, ochrana a údržba existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce. Zámerom je takisto rozšírenie triedenia a zberu odpadov, znižovanie objemu odpadu a odkanalizovanie obce.

Cieľ 3-6-1

Splašková kanalizácia.

Opatrenie 3-6-1-1: Rozšírenie vybudovanej splaškovej kanalizácie o nové prípojky občanov.

Cieľ 3-6-2

Revitalizácia zelene.

Opatrenie 3-6-2-1: Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov, výsadba zelene.

Hierarchia cieľov v štruktúre strategickej časti dokumentu

V í z i a		
1. Prioritná oblasť	2. Prioritná oblasť	3. Prioritná oblasť
Hospodárska	Sociálna	Enviromentálna
Cieľ 3-1-1	Cieľ 3-4-1	Cieľ 3-6-1
Opatrenie 3-1-1-1	Opatrenie 3-4-1-1	Opatrenie 3-6-1-1
Cieľ 3-2-1	Cieľ 3-5-1	Cieľ 3-6-2
Opatrenie 3-2-1-1	Opatrenie 3-5-1-1	Opatrenie 3-6-2-1
Opatrenie 3-2-1-2		
Cieľ 3-2-2	Cieľ 3-5-2	
Opatrenie 3-2-2-1	Opatrenie 3-5-2-1	
	Opatrenie 3-5-2-2	
Cieľ 3-3-1		
Opatrenie 3-3-1-1	Cieľ 3-5-3	
	Opatrenie 3-5-3-1	

B-4 Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje analýzy a opatrenia. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu niektorej skupiny obyvateľov.

Limitujúcim faktorom je dostatok finančných prostriedkov, avšak ich nedostatok nemôže byť dôvodom pre nestanovenie strategického cieľa. Už jeho samotná definícia môže napomôcť smerovaniu rozvoja. Pri spracovaní vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné tri kľúčové priority rastu:

- **inteligentný rast** ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií,
- **udržateľný rast**, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu,
- **inkluzívny rast**, s dôrazom na tvorbu pracovných miest a znižovanie.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu.

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie.

Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zápis o verejnom prerokovaní strategického dokumentu

Názov dokumentu: Program rozvoja obce Lazisko

Pripomienkovanie realizoval: odborný útvar samosprávy

Termín pripomienkovania:

Oznam uverejnený: **miesto:**

Text dokumentu k dispozícii:

Spôsob doručenia pripomienok:
poštou, do schránky, e-mailom a pod.

Priamo oslovené subjekty:
komisie...a pod.

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

.....

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal:, dňa:, kontakt:

Zdôvodnenie zasielateľa:

Vyjadrenie odborného útvaru:
pripomienku akceptujeme/neakceptujeme.... zdôvodnenie odborného útvaru:

.....

Pripomienka č. 2, 3 ...n

sú doložené v prílohe

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis vypracoval:

meno, funkcia, dňa, podpis

Časť C – Programová časť

Úlohou programovej časti je premietnuť jednotlivé strategické ciele (zámery) spolu s navrhovanými opatreniami a aktivitami do programovej štruktúry.

C-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1	Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.
Opatrenie 3-1-1-1	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity	- vytvoriť finančné a personálne podmienky pre rozvoj remesiel v obci - nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel - podpora rozšírenia služieb pre potreby cestovného ruchu – parkovanie, ubytovanie, stravovanie, obchodná sieť - podpora rodinných fariem ako základní pre agroturistiku

C-3-2 Doprava a komunikácie

Cieľ 3-2-1	Vybudovanie miestnych komunikácií
Opatrenie 3-2-1-1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Lazisko
Aktivity	- vypracovanie technickej dokumentácie - vysporiadanie pozemkov pod komunikáciami - výstavba miestnych komunikácií v nových obytných zónach - zokruhovanie miestnych komunikácií s cieľom minimalizovať počet slepých ulíc
Opatrenie 3-2-1-2	Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.
Aktivity	- realizácia zvislého a vodorovného dopravného značenia na vybudovaných a zrekonštruovaných komunikáciách

Cieľ 3-2-2	Cestné prepojenie na obec Pavčina Lehota za účelom prepojenia s Demänovskou dolinou
Opatrenie 3-2-2-1	Vypracovanie potrebnej dokumentácie.
Aktivity	- vysporiadanie záujmových pozemkov - vypracovanie technickej dokumentácie - príprava projektového spisu

C-3-3 Technická infraštruktúra a služby

Cieľ 3-3-1	Vybudovanie parkovacích miest
Opatrenie 3-3-1-1	Vybudovanie parkovacích miest pri budove obecného úradu.
Aktivity	- vypracovanie technickej dokumentácie - výstavba nových parkovísk - rozšírenie existujúcich parkovísk

C-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 3-4-1	Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb
Opatrenie 3-4-1-1	Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.
Aktivity	- pomoc a súčinnosť pri vybavovaní poskytovania sociálnych služieb - poskytovanie informácií a poradenstvo v problematike

C-3-5 Školstvo, kultúra a šport

Cieľ 3-5-1	Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí
Opatrenie 3-5-1-1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity	- personálne a finančné zabezpečenie - spracovanie kalendára kultúrnych podujatí

Cieľ 3-5-2	Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu
Opatrenie 3-5-2-1	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.
Aktivity	- zabezpečenie personálnych kapacít - zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia
Opatrenie 3-5-2-2	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.
Aktivity	- zabezpečenie personálnych kapacít - zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia

Cieľ 3-5-3	Vybudovanie detského ihriska.
Opatrenie 3-5-3-1	Vybudovanie obecného detského ihriska.
Aktivity	- vypracovanie technickej dokumentácie - výstavba ihriska - zabezpečenie personálnych kapacít - zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia

C-3-6 Životné prostredie

Cieľ 3-6-1	Splašková kanalizácia
Opatrenie 3-6-1-2	Rozšírenie splaškovej kanalizácie o nové prípojky občanov
Aktivity	- vypracovanie technickej dokumentácie - príprava projektového spisu, stavebné konania - koordinácia činností a súčinnosť s dodávateľskou firmou

Cieľ 3-6-2	Revitalizácia zelene.
Opatrenie 3-6-1-1	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov, výsadba zelene
Aktivity	- priebežná údržba a spevňovanie brehov tokov v intraviláne obce - usmerňovanie stavebných aktivít tak, aby sa minimalizovali straty zelených plôch v centre obce - výsadba novej zelene

Časť D - Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov, ich zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Časť D-1 – Organizačné zabezpečenie realizácie PR obce Lazisko

Obec zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny a územný rozvoj. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami obecného zastupiteľstva a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vypracováva program rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Lazisko, Implementácia PR obce Lazisko sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych akčných plánov. Akčné plány PR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú jej kompetencie.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PR je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov. Posudzuje a schvaľuje návrhy na ich zmenu, alebo doplnenie.
- Realizáciu konkrétnych projektov akčného plánu budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poslanci obce, súčinnosť poskytnú jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva.

Realizácia vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov, a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy.

Časť D-1-1 – Komunikačný plán

Obec bude priebežne informovať o realizácii PR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom obecnej internetovej stránky. Priebežne tam budú publikované schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál.

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

Komunikačný plán pre fázu realizácie PR

P č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	07/2022	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS a ZÚ	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu
2.	07/2023	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS a ZÚ	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu
3.	07/2024	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS a ZÚ	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu
4.	07/2025	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS a ZÚ	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu
5.	07/2026	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS a ZÚ	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu
6.	07/2027	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS a ZÚ	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu
7.	07/2028	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS a ZÚ	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu

Časť D-1-2 – Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementáciu PR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých akčných plánov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2022 – 2028 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov, opatrení, aktivít a orientácia na dosiahnutie požadovaných výsledkov.

Formulár č. R5

Plán hodnotenia a monitorovania		
Plán priebežných hodnotení PR na programové obdobie 2022 - 2028		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2022	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PR	v roku 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, pri návrhu na revíziu PR
Ad hoc hodnotenie celého PR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...a pod.

Časť D-1-3 – Akčný plán

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram.

Časť E - Finančná časť

Časť E-1 – Finančný plán programu

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov a možností obecného rozpočtu, (v tis €).

Časť E-2 - Indikatívny finančný plán PR

Formulár č. R5 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	Rok							
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu
I. Hospodárska politika								tis. €
II. Sociálna politika								tis. €
III. Environmentálna politika								tis. €

Časť E-3 – Finančný plán podľa programových cieľov a čas. horizontu uskutočnenia

E-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1		Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania		
Opatrenie 3-1-1-1		Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	- vytvoriť finančné a personálne podmienky pre rozvoj remesiel v obci - nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel - podpora rozšírenia služieb pre potreby cestovného ruchu – parkovanie, ubytovanie, stravovanie, obchodná sieť - podpora rodinných fariem ako základní pre agroturistiku	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cieľ 3-1-1	Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.							
Opatrenie 3-1-1-1	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.							

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

E-3-2 Doprava a komunikácie

Cieľ 3-2-1		Vybudovanie miestnych komunikácií		
Opatrenie 3-2-1-1		Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Lazisko		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	- vypracovanie technickej dokumentácie - vysporiadanie pozemkov pod komunikáciami - výstavba miestnych komunikácií v nových obytných zónach - zokruhovanie miestnych komunikácií s cieľom minimalizovať počet slepých ulíc	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-2-1-2		Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.		
Aktivita	- realizácia zvislého a vodorovného dopravného značenia na vybudovaných a zrekonštruovaných komunikáciách	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-2-2		Cestné prepojenie na obec Pavčina Lehota za účelom prepojenia s Demänovskou dolinou		
Opatrenie 3-2-2-1		Vypracovanie potrebnej dokumentácie.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	- vysporiadanie záujmových pozemkov - vypracovanie technickej dokumentácie - príprava projektového spisu	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cieľ 3-2-1	Vybudovanie miestnych komunikácií							
Opatrenie 3-2-1-1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Lazisko							
Opatrenie 3-2-1-2	Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.							
Cieľ 3-2-2	Cestné prepojenie na obec Pavčina Lehota za účelom prepojenia s Demänovskou dolinou							
Opatrenie 3-2-2-1	Vypracovanie potrebnej dokumentácie.							

E-3-3 Technická infraštruktúra a služby

Cieľ 3-3-1		Rozšírenie parkovacích miest		
Opatrenie 3-3-1-1		Vybudovanie parkovacích miest pri budove obecného úradu.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	- vypracovanie technickej dokumentácie - výstavba nových parkovísk - rozšírenie existujúcich parkovísk	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia									
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cieľ 3-3-1	Rozšírenie parkovacích miest								
Opatrenie 3-3-1-1	Vybudovanie parkovacích miest pri budove obecného úradu.								

E-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 3-4-1		Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb		
Opatrenie 3-4-1-1		Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	- pomoc a súčinnosť pri vybavovaní poskytovania sociálnych služieb - poskytovanie informácií a poradenstvo v problematike	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia									
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cieľ 3-4-1	Vybudovanie zariadenia pre seniorov (ZPS)								
Opatrenie 3-4-1-1	Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.								

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

E-3-5 Školstvo, kultúra a šport

Cieľ 3-5-1		Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí		
Opatrenie 3-5-1-1		Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	- personálne a finančné zabezpečenie - spracovanie kalendára kultúrnych podujatí	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-5-2		Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu		
Opatrenie 3-5-2-1		Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.		
Opatrenie 3-5-2-2		Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	- zabezpečenie personálnych kapacít - zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-5-3		Vybudovanie detského ihriska.		
Opatrenie 3-5-3-1		Vybudovanie obecného detského ihriska.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	- vypracovanie technickej dokum. - výstavba ihriska - zabezpečenie personál. kapacít - zabezpečenie mat-tech a finančného vybavenia	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia									
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cieľ 3-5-2	Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu								
Opatrenie 3-5-2-1	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.								
Opatrenie 3-5-2-2	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.								

PROGRAM ROZVOJA OBCE LAZISKO NA ROKY 2022 - 2028

Cieľ 3-5-3	Vybudovanie detského ihriska.						
Opatrenie 3-5-3-1	Vybudovanie obecného detského ihriska.						

E-3-6 Životné prostredie

Cieľ 3-6-1		Splašková kanalizácia			
Opatrenie 3-6-1-1		Vybudovanie splaškovej kanalizácie			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia	
Aktivita	- vypracovanie technickej dokumentácie - príprava projektového spisu, stavebné konania, - realizácia hlavnej vetvy kanalizácie	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec	
Opatrenie 3-6-1-2		Rozšírenie splaškovej kanalizácie o nové prípojky občanov			
Aktivita	- koordinácia činností a súčinnosť s dodávateľskou firmou	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec	
Cieľ 3-6-2		Revitalizácia zelene.			
Opatrenie 3-6-2-1		Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov, výsadba zelene			
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia	
Aktivita	- priebežná údržba a spevňovanie brehov tokov v intraviláne obce - usmerňovanie stavebných aktivít tak, aby sa minimalizovali straty zelených plôch v centre obce - výsadba novej zelene	 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec	

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cieľ 3-6-1	Splašková kanalizácia							
Opatrenie 3-6-1-2	Rozšírenie splaškovej kanalizácie o nové prípojky občanov							
Cieľ 3-6-2	Revitalizácia zelene.							
Opatrenie 3-6-2-1	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov, výsadba zelene							

Záver

PR obce Lazisko je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. PR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PR obce Lazisko bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

dňa: 21.05.2022 uznesením č. 198 /2022

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

Povinné prílohy PR

**Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov
zapojených do spracovania PR:**

Člen riadiaceho tímu:

Príloha č. 2 - Zoznam skratiek použitých v PR

ČOV	- Čistička odpadových vôd
DSO	- Drobný stavebný odpad
HDP	- Hrubý domáci produkt
IBV	- Individuálna bytová výstavba
JRD	- Jednotné roľnícke družstvo
KD	- Kultúrny dom
KO	- Komunálny odpad
m n.m.	- metrov nad morom
MNV	- Miestny národný výbor
OcÚ	- Obecný úrad
OZ	- Obecné zastupiteľstvo
PHRS	- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
RK	- Rímsko Katolícka
SAD	- Slovenská autobusová doprava
SEVAK	- Severoslovenské vodárne a kanalizácie
SWOT	- anglická skratka analýzy silných a slabých stránok, zároveň príležitostí a rizík (Strengths) / (Weaknesses) - (Opportunities) / (Threats) definícia na strane č.18
ŠF EÚ	- Štruktúrovaný fond Európskej únie
ŠJ	- Školská jedáleň
ŠKD	- Školský klub detí
TKO	- Tuhý komunálny odpad
VZN	- Všeobecne záväzné nariadenie
ZOS	- Zariadenie opatrovateľskej služby
ZPS	- Zariadenie pre seniorov
ŽSK	- Žilinský samosprávny kraj

Príloha č. 3 - Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2)

Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PR obce Lazisko. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Lazisko, v súlade s opatreniami a aktivitami PR obce Lazisko, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce.

Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PR obce Lazisko na roky 2022 – 2028.